

# เสภา : บาทลีมีวิญญาณ

## ● เมื่อเห็นหน้าบาทลีแล้วดีหลี

ทั้งทวยเทพทุกสวรรค์ชั้นอัมพร  
อยู่บาทลีต้องทำตัวไม่กลัวผี  
ร่วมคลุกคลีดีโงมโหมโรงเกณท์  
อันผีสาวเทวดาในบาทลี  
ต่างก็มีผีดำประจำแดน  
เมื่อโลกนี้มีวิทยาศาสตร์  
ศาสตร์ใหม่ ๆ ไล่ผีหมดปรีชา  
หันไปหาเหตุผลบนพื้นฐาน  
โลกจึงก้าวหน้าตามที่งาน  
เชื่อผีสาวเทวดาก็ล่าหลัง  
ทุกวันนี้มีแต่ทุกข์เข้าคุกคาม  
ภัยจากพิษวิทยาสตรารคม  
คนเบรุตมุดม้วยด้วยอันใด  
จึงเห็นหน้าบาทลีแล้วดีหลี  
แม้สื่อสารกันได้ในมนุษย์  
ไหนว่าโลกก้าวหน้าวิทยาศาสตร์  
เขมรมอญถูกขำเราล้างเผ่าพันธุ์

คนและผีมีสมัครสโมสร  
ก็ร้ายร่อนอยู่บาทลีมีพระเมรุ  
เพราะบาทลีผีกับคนเหมือนโจนเจน  
กินเครื่องเช่นเช่นวักตักแตน  
เหมือนกับที่อื่น ๆ อีกหมื่นแสน  
ไทยก็มีผีแดนถึงผีฟ้า  
มนุษยชาติพากเพียรเปลี่ยนคุณค่า  
เทวดาหมดฤทธิ์ศักดิ์สิทธิ์ลง  
ปรากฏการณ์สังคมสมประสงค์  
ไม่ลุ่มหลงในคัมภีร์หมอผีพราหมณ์  
ครั้งจะหวังศาสตร์ใหม่ให้คร้านขาม  
โลกงาม ๆ ไบนี้มีแต่ภัย  
ทลายถล่มอิหร่านอิรักลงตักภัย  
แม้มิใช่วิทยาศาสตร์ราวูธ  
คนกับผีสื่อสารกันไม่หยุด  
เหมือนสมมุติในบาทลีดีเหมือนกัน  
ไยพิฆาตเช่นฆ่ากันอาศัย  
คงสักวันมนุษย์เราลิ้นเผ่าพงศ์ ฯ

๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๘

# เสภา : ภูเขาไฟในชวา

## ● ถึงชวาหาไม่มีปีชวา

หากเขามะราปีในพีฟง  
ที่ยอดเขียมเทียมถึงทิจัมพร  
ภูเขาไฟไล่สวรรคค์วันอัคคี  
อดีตกาลเมื่อประมาณสามพันปี  
จากทิศเหนือลงใต้กระจายกัน  
มนุษย์แผ่นดินใหญ่ลงไปเกาะ  
สามพันปีแลกเปลี่ยนหมุนเวียนไป  
เพราะสัจจริงยิ่งนักในหลักฐาน  
บรรพบุรุษของเรารวมเผ่าพันธุ์  
ต่อเมื่อเป็นแวนแคว้นเป็นแดนรัฐ  
จึงต่างมีศรีวิชัยไว้เบื้องบน  
ไม่ต่างตรงลงเป็นไพร่ไปต่าง ๆ  
ที่ร้อนเร่ชะเลอบริมขอบคาม  
ก็เมื่อความจริงเป็นไปเช่นนี้  
สงบสันติตั้งขึ้นทั้งมวล  
ที่เมณฑุตพุทธาวิสาชะ  
สมาทานศีลาประชาชน  
มุสลิมฮินดูบางหมู่เหล่า  
แม้ต่างตามความเชื่อเมื่อเกิดมา  
ภูเขาไฟไล่กว้นรอบรรทุ  
แสนวิตกนกเขามะราปี  
เอาน้ำมนต์คนละถ้วยช่วยกันดับ  
โลกโกรธหลงปลงไปในธารา

## ไม่เห็นหน้าอิเหนาตามความประสงค์

เห็นแต่คงไฟปล่องมะราปี  
มีความร้อนเผาผลาญพรรณรังสี  
อยู่อย่างนี้มานานนับได้กัปกัลป์  
มนุษย์เคลื่อนย้ายที่จากเขตซันต์  
ผสมพันธุ์เผ่าชวาเผ่าล้าไกล  
ส่วนพวกเงาะขึ้นมามีแผ่นดินใหญ่  
ชวาไทยจึงไม่ต่างไม่ห่างกัน  
ทุกหย่อมย่านพื้นนี้มีสังสรรค์  
ร่วมอสังฤคเควหาเป็นสากล  
ต่างเลือกวัฒนธรรมนำกุศล  
ส่วนผู้คนเบื้องล่างไม่ต่างตาม  
อยู่กินกลางทุ่งนาป่าเขาข้าม  
ทุกโมงยามอยู่กับคลื่นตึกครันครวญ  
ไม่ควรที่เราจะทำการกำสรวล  
ตามกระบวนศาสดาอันสากล  
บูชาพระพุทธเจ้าเอกุศล  
เอาพุทธมนต์เนื้อแท้แผ่เมตตา  
ก็ร่วมเข้าสันนิบาตพระศาสนา  
แต่ไม่ต่างโลกาฟ้าผืนนี้  
อัคคีคุกกลางชวามิงมารศรี  
จะต้องตายวายชีวิกับลาวา  
ให้หายวับเสียให้สมปรารถนา  
พสุธาภาคไหน ๆ ก็ได้บุญ ๆ

๑๘ มิถุนายน ๒๕๒๘

# อุษาอากาศเนย์

- ใ้ อุษาอากาศเนย์เส่นหา  
เป็นเรอบขอบมนชลธิ์
- ผินหน้ามาเถิดเจ้าผู้เพื่อน  
จะเจ็บร้าวเศร้าโศกไปทำไม
- เยหน้ากล้าเถิดเจ้าผู้เพื่อน  
แม้นมันข่มขู่เข้าเหมือนเก่ามา
- หั้นหน้ามาเถิดโคมอุษา  
เหมือนวานรอรอนราพณ์ปราบให้ยอม

โน้นอุษาโยคแล้วแววรังสี  
เหมือนมณีของมนุษย์ขึ้นรำไร

น้ำตาเป็อนจะช่วยเช็ดน้ำตาให้  
เกรงใยกับฐึ่ปุ่อเมริกา

ตะวันเดือนงามสรรพรับอุษา  
เจ้าอย่าได้ตระหนกวิตกตรอม

ชูมือมายืนมือถือถนอม  
อุษาพร้อมหยัดฟ้าอยู่อากาศเนย์ ฯ

๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๘

# ความผิดพลาด

- มีความผิดที่มีปรารถนา  
ปลูกดอกไม้ในสวนอักษรดู
- แต่วิถีชีวิตประจำวัน  
ถูกเมื่อยากไร้ในชีวิต
- ความผิดที่มีที่วาดฝัน  
เหมือนยาจกฝันถึงเทพธิดา
- มีความผิดที่มีปรารถนา  
แต่ถูกเมื่อยากไร้ไม่มีกิน
- ตายจากความสุขความทุกข์โศก  
แล้วเกิดใหม่ไปเป็นหินเป็นดินทราย

ปรุงแต่งโลกาให้น่าอยู่  
งามละม่อมพร้อมหมู่ภุมรี  
เหลือระงับค้ำขันในวิถี  
น้องพี่ยากไร้ในชีวิต  
ถึงสันติธรรมในปรารถนา  
เหมือนหมาอยากเสพกับหงส์บิน  
ดัดแปลงโลกาให้เจิดจรัส  
ก็ควรตายเสียให้สิ้นสำนึกร้าย  
ตายไปจากโลกอันเหน็ดหน่าย  
มีแต่รูปกายไว้วิญญาณา

๔ ธันวาคม ๒๕๒๘

## เสภา-หมอดเม่ไม้

- ก็สุดแท้แต่จะพิพากษา  
ไพร่จับเสภาเสียงแหบหาย  
แม้สิ้นสูญสิ้นวิญญาณ์อันตราย  
ไม้สิ้นสายเสนาหาพิกุลทอง  
ไม้แก้ตัวไม่กลัวตายไม่คลายรัก  
ถึงแม้จักอับจนยังจงหอง  
ไม่รักถูกก็ไม่รำไรมอง  
ไม่หลบหน้าน้ำตานองกลบตาเอยฯ

๔ ธันวาคม ๒๕๒๘



# ศิลปวัฒนธรรม ART & CULTURE

ฉบับรวมเล่ม

ปกแข็ง ห่อผ้าใหม่

เดินตัวทอง หุ้มพลาสติก

ปีที่ ๑ ปีที่ ๒ ปีที่ ๓ หมดแล้ว  
หาไม่ได้อีกแล้วจริง ๆ

มีจำหน่ายเฉพาะปีที่ **๔** ปีที่ **๕**

ก็กำลังจะหมดอีกเหมือนกัน

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

## ศิลปวัฒนธรรม

ฉบับพิเศษ

ที่กำลังจัดพิมพ์

- ถิ่นกำเนิดของคนไทย โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กาญจน์ ละอองศรี แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พ่อขุนรามคำแหง ไม่ได้แต่ง สุภาพิภพประวีร์

และอีก ๒ เล่ม ของ  
สุจิตต์ วงษ์เทศ

- ประตูปากก็เลือดเดือด เล่าเรื่องพระเจ้าตากตอนกรุงแตก
- เสภา สอบค้นที่มาของเสภาว่าเป็นการเล่นพื้นบ้านพื้นเมืองของไทยแต่ดั้งเดิม แดม เสภาไพร่ เสภาแพดังการ เสภาน้ำท่วมหาบเร่ และเสภาเบ็ดเตล็ด

ประมาณเดือนอ้ายเดือนยี่  
น้ำรีไหลลงแล้ว  
ก็จะทยอยออกมาวางตลาด

★ ขณะนี้กำลังจะรวมเล่มปีที่ **๖**

★ แต่มีหนังสือเหลือให้รวมเป็นเล่มได้ไม่ถึง ๕๐๐ ชุดเท่านั้น (ที่ผ่าน ๆ มารวมเล่มได้มากกว่า ๑,๐๐๐ ชุด ยังไม่พอขาย)

★ ท่านที่ต้องการรวมเล่มปีที่ ๖ กรุณาสั่งจองได้แล้ว ชุดละ ๒๓๐ บาท (ค่าส่งต่างหากเล่มละ ๒๐ บาท) หากรีรอเหมือนแต่ก่อนก็เป็นอันว่าหาซื้อไม่ได้ และจัดพิมพ์ซ้ำไม่ได้อีกแล้ว

★ สำหรับท่านที่เคยแลกปกแข็ง ต้องขอประทานโทษด้วยที่ไม่อาจให้บริการแลกรวมเล่มได้อีกต่อไป เพราะหนังสือเหลือน้อย แต่จะพยายามเสาะหาวิธีบริการอย่างอื่น

### มีจำหน่ายที่-

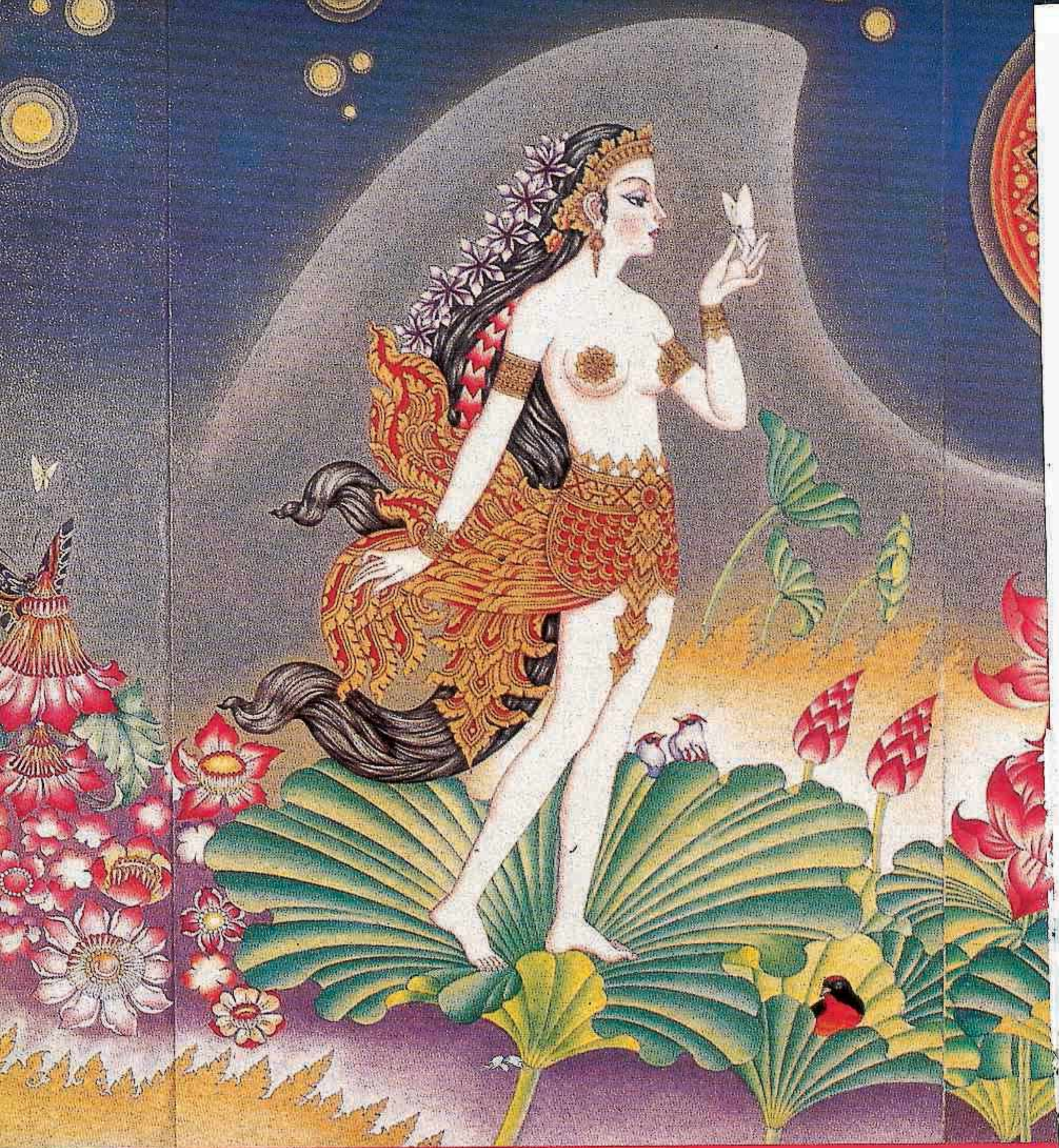
- ดอกหญ้า ๓๑/๑๒ ถนนมหาธาตุ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ โทร.๒๒๒-๓๗๑๕ ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
- บูรพาสาส์น รั้งบูรพา สำนักพิมพ์บรรณกิจ สยามสแควร์ กรุงเทพฯ โทร.๒๕๑-๕๖๗๒
- ประพันธ์สาส์น สยามสแควร์ กรุงเทพฯ โทร.๒๕๑-๒๓๔๒
- ศึกษิตสยาม สามย่าน โทร. ๒๕๑-๑๖๓๐

- ร้านศิลปากร ข้างมหาวิทยาลัยศิลปากร ถนนหน้าพระลาน ท่าช้าง
- บุ๊คเซทส์ สยามสแควร์ กรุงเทพฯ
- ดวงกมล มาบุญครอง ศูนย์การค้ามาบุญครอง ปทุมวัน กรุงเทพฯ
- ดวงกมล ราชดำริ ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ ราชประสงค์
- ดวงกมลสมัย ทางเข้าโรงภาพยนตร์ไอ.เอ.
- ดวงกมล ริเวอร์ซิตี้ ห้างสรรพสินค้าริเวอร์ ซิตี้ สีพระยา

ต่างจังหวัดสั่งซื้อโดยตรงได้ที่ **สำนักศิลปวัฒนธรรม**

๘/๒๔-๒๕ ซ.บ้านช่างหล่อ ถนนพรานนก เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร. ๕๑๑-๐๖๖๘ (ค่าส่งต่างหากเล่มละ ๒๐ บาท)

ส่งจ่าย ปท.ศิริราช ไนนาม นายสุจิตต์ วงษ์เทศ



ศิลปวัฒนธรรม ฉบับของขวัญปีใหม่ ๒๕๒๙

ISBN 974-8350-58-4

# ไพร่ขับเสภา

สุจิตต์ วงษ์เทศ

ภาพปก จิตรกรรมฝีมือ ช่าง บุณยพันธ์  
จัดรูปเล่มโดย พงษ์ศักดิ์ ไพโรจน์กุล  
ราคา ๕๐ บาท

เสภาไพร่ • เสภาน้ำท่วมหาบ

เสภาเผด็จการ • เสภาเบ็ดเตล็ด

พร้อมคำนำขนาดยา

สืบค้นความเป็นมาของเสภา

ISBN 974-8350-3-04

เสภา  
๘  
เผด็จการ

กวีนิพนธ์เพื่อแข่งขันทักทักกระดูกเผด็จการ

โดย  
สุจิตต์ วงษ์เทศ

เสภา  
๘  
เผด็จการ